

Passie past ons allemaal

In Amerika stellen kinderen in Big Picture-scholen hun eigen leerprogramma samen, op basis van wat ze beweegt: hun passie. KPC Groep heeft het concept in Nederland geïntroduceerd, en begeleidt nu onder meer de Big Picture-scholen Rozengarde in Doetinchem en het Orion College in Breda.

Onderwijs moet synoniem zijn voor maatwerk. Niet 'One size fits all', maar 'One Kid at a Time'. Dat laatste is dan ook het motto van de Amerikaanse onderwijsvernieuwers Dennis Littky en Elliot Washor. Twaalf jaar geleden hebben zij in een achterstandswijk van de Providence, de hoofdstad van Rhode Island, een nieuwe school opgericht die moest afrekenen met een lange traditie van desinteresse, kansloosheid en voortijdig schoolverlaten. Anno 2007 bestaan er in de VS bijna veertig Big Picture-scholen.

Leren en groeien

In het onderwijsconcept van Littky en Washor heeft elk kind zijn eigen leerproces, gebaseerd op persoonlijke groei. En dus ook zijn eigen curriculum, dat zichzelf vormt uit de passie die elk mens nu eenmaal heeft. Droomt Priscilla ervan om orka's te trainen? Goed, haar vakkenpakket volgt vanzelf: biologie, oceanografie, ethiek, psychologie. Is David gek van zwaarden en bijlen? Scheikunde, gewetenschappen, geschiedenis, milieukunde. Wil Juan makelaar in onroerend goed worden? Bouwkunde, rechten, wiskunde, economie. Een dergelijke opzet kan natuurlijk alleen maar slagen in een kleine groep, op een kleine school, met veel enthousiaste en energieke begeleiders. In een veilige setting, met respect voor elkaars keuzes, elkaars eigenheid, elkaars passies. En precies zo zijn de Big Picture-scholen dan ook opgezet. De naam 'Big Picture' verwijst naar de context waar volgens Littky en Washor goed onderwijs gestalte krijgt: in de 'Echte Wereld'. Kinderen moeten leren en groeien door eropuit te trekken. Ze moeten hun licht opsteken bij mensen die

het weten kunnen, en dat is lang niet altijd de leerkracht. Ze moeten de wereld in de praktijk leren kennen, door van meet af internships (stages) te volgen. Dus vinden we Priscilla geregeld terug in het Oceanografisch Instituut, is David een paar dagen in de week 'gezel' bij een smid, en doet Juan een snuffelstage op een makelaarskantoor.

Met het team naar Amerika

KPC Groep 'ontdekte' Big Picture in 2004, organiseerde studiereizen naar Amerika en belegde in 2005 een groot congres, waar onder meer Elliot Washor en vijf leerlingen een gloedvol betoog hielden. De vonk sloeg over. Bijvoorbeeld naar Rozengarde, een school voor Praktijkonderwijs in Doetinchem van ruim 300 leerlingen. Adjunct-directeur Eelco Hogendijk was zich aan het oriënteren om de visie en de missie voor zijn school om te zetten in een passend concept, toen hij in 2004 meeding op studiereis. "Ik had al wat kenmerken op papier staan waaraan voldaan zou moeten worden. Er kwam heel veel overeen met 'Big Picture'. Vrijwel alles paste!" Voor hem stond vast: onze school zou een Big Picture-school

kunnen worden. Om het team daarvan ook te overtuigen, nam het management een kloek besluit: alle 52 leerkrachten moesten mee naar Providence. Een dure grap? Hogendijk: "Dat wel. Maar zie het als een investering in je team. Van je team moet je het hebben."

Natuurlijk was er vooraf scepsis.

'Hoe open is zo'n open school nou werkelijk?' en 'Er zitten vast geen Praktijkonderwijskinderen op.'

Hogendijk: "Het hele team ondervond aan den lijve: het is allemaal echt waar." Vandaar dat het nu aan de gang is met Big Picture. Hogendijk: "Er ontstaan allerlei initiatieven vanuit de werkvloer, mensen denken mee."

Daarbij wordt het team intensief begeleid: "Iedereen volgt een cursus bij de Coaching Academy in Naarden. En natuurlijk worden we bij de implementatie van Big Picture ondersteund door KPC Groep." Ook de nieuwbouw is inmiddels, op het nippertje, aangepast aan de Big Picture-normen: het grondplan voorziet nu in vier 'schooltjes in de school', die samenkomen in een gemeenschappelijke ruimte. "Want 300 leerlingen is te veel voor een Big Picture-school."

jij volgt geen onderwijs, maar het onderwijs volgt jou!" Om die stelling kracht bij te zetten, vraagt ze of een van de leerlingen misschien aan de journalist wil uitleggen hoe het werkt op het Orion. Maarten (12) meldt zich graag. Voetbal is zijn passie, en in Breda wil dat zeggen: NAC. "Ik ben nu bezig met een onderzoek naar de culturele achtergronden van de spelers. Maar ik heb bijvoorbeeld ook al een werkstuk gemaakt over de grassoorten die voor voetbalvelden worden gebruikt." Dat dat allemaal tijdens schooltijd kan! "Ach, 't is wel bijzonder voor anderen, maar voor ons is het normaal." ■

Het roer moet om

Is het Praktijkonderwijs, met zijn kleine groepen en het ontbreken van centrale examens, bijna 'van nature' geschikt voor het Big Picture-concept, heel anders lijkt het te liggen voor het reguliere voortgezet onderwijs, dat wél met centrale examens rekening moet houden. Toch? "Nee hoor, dat ligt helemaal niet anders," zegt Kitty Janssen beslist. Na een lange loopbaan in het voortgezet onderwijs hadden zij en haar collega John Broeckaert drie jaar geleden besloten dat het roer om moest. Ze zegden hun baan op om zich te richten op hún passie: de oprichting van een nieuwe, rijksbekostigde school voor voortgezet onderwijs. Zij runnen nu de kleinste middelbare school die ons land rijk is: het Orion College in Breda. Welgeteld negen eersteklassers volgen er havo-vwo. "In september, toen we begonnen, waren het er nog zeven," zegt Janssen, "dus de groei zit er al in!" En die groei zal nodig zijn, wil het Orion College zijn status – en daarmee de financiën – behouden. "Over zeven jaar moeten we minimaal 300 leerlingen hebben om niet opgeheven te worden. Dat halen we makkelijk." Die overtuiging komt, net als bij Eelco Hogendijk, rechtstreeks uit Amerika. Ook Janssen was op zoek naar een nieuw pedagogisch concept. Op het congres in 2005 maakte ze kennis met Big Picture en vervolgens ging ze op studiereis naar Amerika. "Het was alsof ik daar zag gebeuren wat ik zelf al op papier had gezet."

Het onderwijs op het Orion College wordt gekenmerkt door de tien onderscheidende factoren van het Big Picture-concept. Er wordt voortdurend aansluiting bij de kerndoelen gezocht. Janssen: "Tenslotte hebben we wel met die examens te maken straks. Maar binnen dat raamwerk is onze filosofie voor honderd procent:

Tien Onderscheidende Factoren van Big Picture scholen

1. Leren in de 'Echte Wereld'
2. Elke leerling een eigen curriculum
3. Authentieke beoordeling, geen cijfers
4. Kleine scholen van maximaal 150 leerlingen
5. Structuur van kleine leergroepen (advisories, maximaal vijftien leerlingen), met vaste leergroepbegeleiders
6. Schoolcultuur van vertrouwen, respect en gelijkheid
7. Sterk leiderschap op alle niveaus
8. Actieve rol van ouders/familie
9. Partnership met (universitair) vervolgonderwijs
10. Continue professionele ontwikkeling van het team

KPC Groep: exclusief partner Big Picture in Europa

KPC Groep en The Big Picture Company (Providence, USA) hebben een overeenkomst van partnership. Daarin is onder meer vastgelegd dat KPC Groep het exclusieve recht heeft om het Big Picture-concept in Nederland en Vlaanderen te introduceren en de implementatie ervan te begeleiden. Voor Duits- en Franstalige gebieden heeft KPC Groep daarvoor een eerste concessie. Ook is begin dit jaar de Vereniging Big Picture Nederland opgericht, waarvan scholen lid kunnen worden. Voor meer informatie en aanmelding: Hanneke te Braake-Schakenraad: h.tebraake@kpcgroep.nl

Informatie:

www.bigpicture.org, www.rozengarde-pro.nl, www.orioncollege.nl